

Корисна модель стосується деревообробної промисловості, а саме виготовлення наличників із деревної сировини.

Обмеженість природних ресурсів деревної сировини і дедалі зростаючі темпи будівництва вимагають більш повного і раціонального їх використання. При цьому суттєвою потребою є підвищення якості готових виробів, які мають відповідати підвищеним вимогам до сучасного житла.

Усталена технологія виготовлення наличників із деревної сировини передбачає переважне використання суцільних заготовок. Їх отримують розпилюванням стовбурів дерев. Таким заготівкам притаманні вади природної сировини: сучки, смоляні кишені, ураження деревини трухлявиною, частковим загниванням або синню. Ці вади погіршують зовнішній вигляд виробу. Відсоток бездефектних суцільних заготівок, які отримуються при розпилюванні дерев'яних стовбурів, дуже незначний.

Крім цього, якість готових виробів погіршується через те, що під час висихання деревини в ній виникають внутрішні напруження, які можуть сягати межі її міцності. Суцільні заготівки з такої деревини схильні до деформації (вигини, жолоблення, закручування) і розтріскування готових виробів.

Відомі способи усунення згаданих вад полягають в тому, що дефектні місця заготівки вирізають і натомість вставляють виготовлені із кондиційної деревини частини відповідних розмірів. Наприклад, в деклараційному патенті України №40849 передбачено їх видалення поперечними або поздовжніми розрізами заготівки, які потім зрощують відомими засобами, наприклад, шипами і шпунтами на клеї. При цьому сучасні технології торцевого зрощування відрізків забезпечують міцність стику, яка не поступається міцності суцільної деревини.

Розпилювання стовбура на відрізки, довжина яких менша за довжину стовбура, значною мірою знімає внутрішні напруження деревини. Тому відрізки з меншою довжиною не мають великих внутрішніх напружень. При цьому схильність відносно коротких відрізків до деформацій під дією внутрішніх напружень значною мірою знижується, оскільки зменшуються напруження, що їх обумовлюють. Внаслідок цього наличник, що складається із зрощених відрізків, відрізняється меншою схильністю до деформацій.

Недоліки відомих технологій виготовлення наличників полягають в тому, що лишається значний відсоток немірних (таких, які не відповідають наперед заданим розмірам) відрізків, які потрапляють у відходи, тобто втрачаються. Це зменшує повноту використання деревної сировини. Крім цього, стикування відрізків без урахування напрямку річних кілець деревини сприяє тому, що близько половини стикованих відрізків співпадатимуть за напрямками річних кілець. Внаслідок цього такі відрізки за певних обставин (зміна вологості, усихання деревини) проявляють схильність до деформацій, які співпадатимуть за напрямком. Складання деформацій відрізків вздовж виробу неодмінно погіршуватиме його якість, оскільки він з часом ставатиме помітно деформованим.

Наличник, що пропонується, призначено для усунення зазначених недоліків. Вона сприяє більш повному використанню наявних ресурсів деревної сировини та поліпшенню естетичних властивостей готового виробу.

Досягається це за рахунок того, що наличник, який має лицьову, зворотну і бокові поверхні, при цьому він виготовлений із заготівки, яка у поздовжньому напрямку складається із відрізків однакової ширини і товщини, які з'єднані торцями будь-яким відомим способом, наприклад, за допомогою клиноподібних шипів на клеї, і згідно з винаходом згадані відрізки є немірними, їх довжина є випадковою величиною і вони розташовані у випадковому порядку в межах заданої довжини наличника. Крім того, в межах будь-якої потрібної довжини виробу заготівку для нього зрощують із немірних відрізків (які не відповідають будь-яким наперед заданим розмірам) і які попередньо вивільнені від будь-яких дефектів деревини. В якості відрізків використовують відходи раніше виготовлених виробів або відрізки після видалення наявних дефектів із суцільної деревини. Відрізки в межах заготівки розташовують за розмірами невпорядковано, тобто випадково. До того ж, зрощені сусідні відрізки мають переважно протилежний напрямок річних кілець, тобто їх бажано зрощувати так, щоб їхні річні кільця на поперечних зрізах були протилежно спрямованими за своєю кривизною. Практично розташувати вигини річних кілець сусідніх відрізків точно навпроти малоімовірно, тому їх розташовують переважно протилежно спрямованими за своєю кривизною.

З метою кращої ілюстрації суті корисної моделі на доданих кресленнях показані переважні варіанти виконання, які не обмежують об'єму захисту, де: на фіг.1 показано загальний вигляд наличника, на фіг.2 наведений варіант стикування відрізків клиноподібними шипами, гребні яких розташовані паралельно лицьовій або зворотній поверхням заготівки, на фіг.3 наведений варіант стикування відрізків клиноподібними шипами, гребні яких розташовані перпендикулярно лицьовій або зворотній поверхням заготівки. Контури заготівки на фіг.2 і 3 показані штриховою лінією.

В межах заданої довжини L, яка визначається за бажанням замовника, наличник 1 (фіг.1) складається із множини немірних відрізків 2, які у поздовжньому напрямку зрощені в місцях стиків 3 і утворюють заготівку 4. Відрізки 2 отримані розпилюванням суцільної деревини як вздовж, так і поперек, з метою усунення її вад і зняття внутрішніх напружень. Як відрізки також використовують відходи від попередньо виготовлених наличників, що помітно збільшує повноту використання деревини. Наличник 1 має лицьову 5 і зворотну 6 поверхні (фіг.2 і 3). Відрізки 2 мають випадковий розмір у поздовжньому напрямку і однакову ширину і товщину. Вони стиковані таким чином, що їх розташування за довжиною у складі заготівки є випадковим, при цьому напрямок річних кілець на двох сусідніх відрізках може бути переважно протилежним. Наприклад, якщо на лівому відрізку 2 (фіг.2) річні кільця вигнуті дотри, то на правому відрізку 2 - донизу, і навпаки. Внаслідок такого розташування можливі деформації окремих відрізків протилежно спрямовані і це забезпечує майже повну відсутність сумарної деформації всього наличника.

Довжина L наличника може коливатися принаймні від 0,5 до 10м, для його виготовлення може бути використано від 2 до 30 відрізків, довжина яких може коливатися від 0,2 до 2,0м. При цьому скручування і вигини наличників під час зберігання практично не помітні, вони зберігають якісний товарний вигляд.

Основна перевага запропонованого наличника полягає в тому, що він сприяє залученню у виробництво немірних відрізків і відходів деревини, що значною мірою підвищує повноту використання деревної сировини.

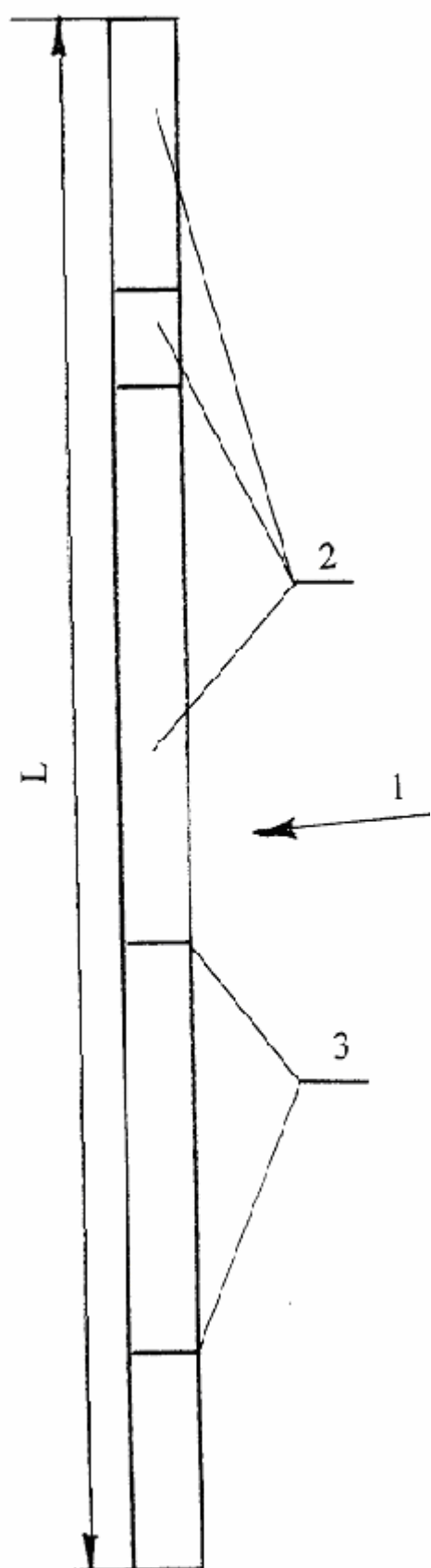
Перевагою наличника також є те, що кожний із відрізків має свій неповторний малюнок структури дерева. Відмінність може підсилюється тим, що сусідні відрізки можуть бути обернені назовні протилежними боками, які

дещо відрізняються оптичними властивостями щодо відбивання падаючого на них світла. Вони утворюватимуть поверхню, яка складатиметься із не передбачуваного набору фрагментів малюнків деревної структури. Тому на відміну від звичайних наличників запропоновані справлятимуть враження невпорядкованої різноманітної структури, що сприятиме відчуттю неповторності візерунку виробу. За таких обставин запропоновані наличники доцільно покривати лише прозорими (зокрема матовими) лакувально-фарбувальними покриттями. Але за будь-яких інших міркувань його можна також пофарбувати і непрозорим покриттям, при цьому решта переваг нового виробу зберігається повною мірою.

Додатковою перевагою запропонованого наличника є те, що він складається із відрізків, які попередньо звільнені від дефектів і внутрішніх напружень, напрямок річних кілець сусідніх відрізків може бути переважно протилежним, а міцність стиків не поступається міцності суцільної деревини. Тому готовий виріб переважає за міцністю суцільну деревину, яка зазвичай має природні дефекти. Він практично не схильний до деформацій.

Розташування клиноподібних шипів на стиках деякою мірою впливає на вигляд готового виробу. Так, стикування за допомогою клинових зубців 10, гребні яких в основному (в межах можливих похибок при їх виготовленні) паралельні лицьовій або зворотній поверхні наличника (фіг.2), створює чітку межу між ними, відповідно це обумовлює підкреслену відмінність між сусідніми візерунками. Стикування відрізків за допомогою клинових зубців 11, які в основному перпендикулярні лицьовій або зворотній поверхні наличника (фіг.3), дає візуальний ефект плавного переходу візерунку одного відрізка в інший, оскільки відсутня чітка межа між ними. При цьому різні відрізки, з яких складається наличник, з одного боку створюють певне розмаїття його візерунків, а з другого - межі між різними візерунками стають розмитими.

Запропонована корисна модель наличника позбавлена природних вад деревини, майже не деформується, забезпечує залучення ресурсів немірних заготовок деревини, в тому числі і відходів, має оригінальний вигляд випадково розташованих візерунків, які справлятимуть враження природної різноманітності і непередбачуваності. При цьому за бажанням замовника границя між візерунками може бути чіткою або розмитою.

Фиг. 1

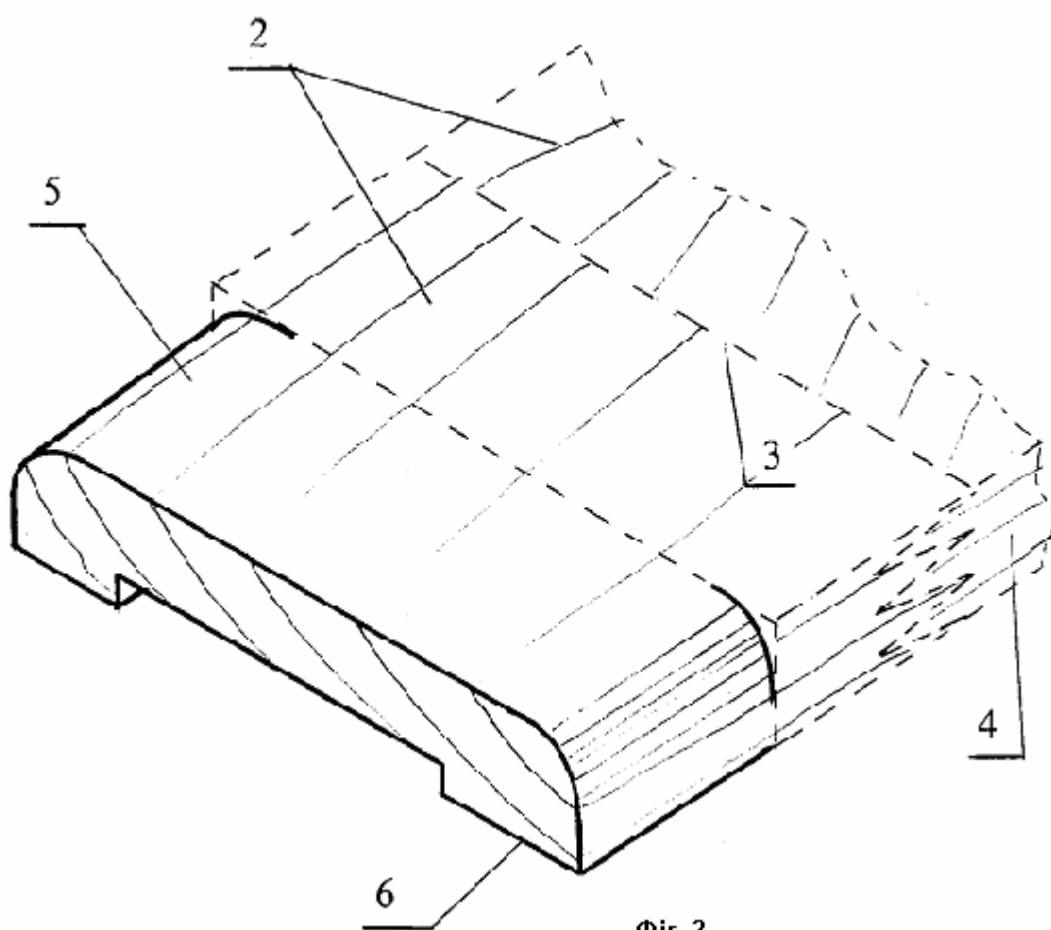

Fig. 2

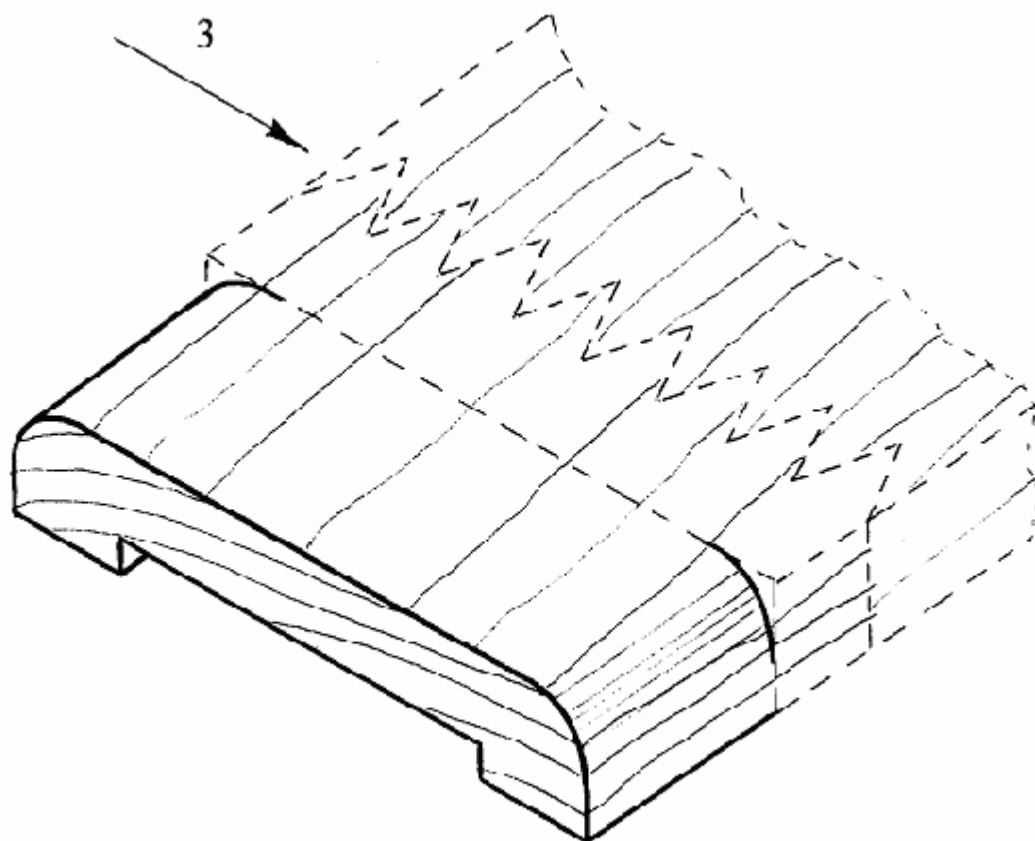

Fig. 3